

Referat af møde i Det Veterinærmedicinske Råd

Den 22. september kl. 11.30 - d. 23. september kl. 13.00, Comwell Holte

Deltagere:

Formand Hans Henrik Dietz - Københavns Universitet, udpeget af Det Veterinære Sundhedsråd

Håkan Vigre - Fødevareinstituttet, Danmarks Tekniske Universitet

Trine Christner Månsson – Landbrugets Veterinære Konsulent tjeneste, Den Danske

Dyrlægeforening

Robert Leo Skov – Statens Serum Institut (midlertidigt udpeget i stedet for Ute Wolff Sönksen)

Jens Peter Nielsen - Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet

Gideon Ertner – Sundhedsstyrelsen

Niels Christian Kyvsgaard - Lægemiddelstyrelsen

Helle Krogh – Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (kun pkt. 6 - 9)

Katharina Vester – Fødevarestyrelsen

Helene Rugbjerg – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Fødevarestyrelsen

Jensine Wilm – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Fødevarestyrelsen

Tina Nyssönen – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Fødevarestyrelsen

Hanne Christensen – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Fødevarestyrelsen (kun pkt. 1 – 3)

Afbud: Nina Ank – Region Nordjylland, udpeget af Lægeforeningen

Referenter:

Helene Rugbjerg, Jensine Wilm

Pkt. 1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

Pkt. 2. Gennemgang af processer i Fødevarestyrelsen

Helene gennemgik generelle processer i Fødevarestyrelsen. Fødevarestyrelsen er både en faglig og politisk styret organisation, som blandt andet bidrager til ministerbetjening. Eksempler på, hvordan Fødevarestyrelsen arbejder med implementering af anbefalinger fra Rådet blev forklaret. Rådets arbejde med afgivelse af anbefalinger blev diskuteret og aftalt.

Pkt. 3. Vacciner i stedet for antibiotika.

Jens Peter præsenterede anvendelse af vacciner i griseproduktionen. Griseproduktionen bruger omkring 70 millioner doser af almindelige, kommercielle vacciner årligt, og der er set en stigning i brugen af vaccinedoser siden udfasningen af medicinsk zink. Derudover anvendes også autogene vacciner, vacciner på specialtilladelse og immuno-kastration. Set i forhold til ca. 31 millioner grise produceret årligt, anvendes der således ca. 2 doser per produceret gris og den årlige udgift hertil er ca. 800 millioner kroner. Vacciner til smågrise mod *Lawsonia* og *E. coli* er formentlig de vigtigste i forhold til antibiotikaforbruget. Hvorvidt der anvendes vacciner fremfor antibiotika afhænger blandt andet af økonomi (vacciner er dyrere), virkningsspektrum (vacciner er mere snævre), effektivitet og lovgivning.

Niels Christian Kyvsgaard gennemgik regler for godkendelse af vacciner, som er reguleret i EU's forordning om Veterinære Lægemidler. De fleste nye vacciner skal godkendes ved en central procedure i Committee for Veterinary Products (CVMP) under European Medicines Agency, og denne proces tager typisk 1,5 år for en vaccine fra indsendelse af ansøgningen til udstedelse af markedsføringstilladelse. Der findes flest godkendte vacciner til fjerkræ og grise. Vaccinationsprogrammer for fjerkræ er typisk målrettet æglæggere. Kvægvaccinationsprogrammer er typisk besætningspecifikke.

Hanne gennemgik regler for brug af vacciner til smitsomme husdyrsygdomme. Generelt afhænger det af sygdommens status i EU's Dyresundhedslov, om vaccination er tilladt. Som udgangspunkt er det forbudt at vaccinere mod visse smitsomme sygdomme i henhold til EU-lovgivningen, men undtagelsesvist er det muligt at tillade eller påbyde vaccination.

Pkt. 4. Resistensbestemmelse på isolater fra danske produktionsdyr

Jensine gennemgik regler for diagnostik, som gælder ved brug af kritisk vigtige antibiotika som kinoloner samt 3. og 4. generations cephalosporiner til produktionsdyr. Ligeledes er der krav om diagnostik ved flokbehandling af fravænningsgrise og ved behandling af mastitis hos malkekvæg.

Charlotte Mark Salomonsen fra Landbrug og Fødevarer præsenterede arbejdet med diagnostik på det veterinære laboratorium i Kjellerup.

Laboratoriet understøtter SPF-systemet og foretager diagnostik for besætningsdyrlæger. I diagnostiske sager laves som regel 1-3 resistensbestemmelser pr. sag afhængig af problematikken. Det kan være vanskeligt at dyrke sygdomsfremkaldende *E. coli* fra poolede fæcesprøver/stibundsprøver. Følsomheden for hæmolytiske *E. coli* er generelt faldet, særligt siden udfasningen af medicinsk zink.

Pia Holm Jul fra Fødevarestyrelsen præsenterede den nationale resistensovervågning i fødevarer og raske dyr, som består af dels et EU harmoniseret overvågningsprogram og dels et nationalt overvågningsprogram. I alle lige år undersøges fjerkræ og i ulige år undersøges firbenede dyr. Alle analysemetoder er harmoniseret. Overvågning for husdyr-MRSA i grise på slagterierne er en del af den nationale overvågning i 2025.

Pkt. 5. Dyrlægens rolle i styring af antibiotikaforbruget til produktionsdyr

Jensine og Katharina præsenterede konceptet bag sundhedsrådgivningsaftaler og kontrol af dyrlægerne. Fødevarestyrelsen har startet op på en proces med evaluering af sundhedsrådgivningsaftalerne med henblik på muligheder for at revidere lovgivningen herom.

Trine præsenterede hverdagen som grisedyrlæge, SPF-systemet og udfordringer ved produktionssystemer. Der er ca. 70 praktiserende grisedyrlæger i Danmark fordelt på seks grisepraksis, og ca. 4.300 grisebesætninger. Valg af antibiotika er dyrlægens afgørelse, og her er prisen en væsentlig faktor, idet en antibiotikabehandling af en gris koster ca. en krone, mens en vaccinedosis til en gris koster ca. 10 kroner.

Pkt. 6. Antibiotika til dyr, der skaber problemer humant.

Hans Henrik indledte med en præsentation over One-Health problematikker. Robert præsenterede et oplæg om resistens i humane patogener. Brug af antibiotika til mennesker og dyr er den vigtigste årsag til resistensudvikling. Jordanalyser viser akkumulerende resistensforekomst af de antibiotika der bruges meget. En risikovurdering bestilt hos Dansk Veterinærkonsortium af antibiotikaklasser brugt til grise blev diskuteret.

Pkt. 7. Opsummering

Rådet vil gerne arbejde videre med vacciner som alternativ til antibiotika. Der skal eventuelt suppleres med præcisering af, hvilke vacciner der kunne komme på tale samt krav til præcis diagnostik. Rådet vil blandt andet undersøge fordele ved autovacciner.

Rådet vil også gerne arbejde videre med diagnostik som god veterinær praksis. Der skal måske også kigges nærmere på antallet af resistensbestemmelser. Det er hensigtsmæssigt af styrke diagnostikken med henblik på at understøtte en målretning af den antibiotiske behandling, og særligt bør det sikres ved brug af højt klassificerede antibiotika, samt overveje at sidestille smådyr med produktionsdyr hvad angår krav til diagnostik.

Det drøftedes hvorvidt afkortet behandling (behandling til effekt) skal tages op igen. Det blev foreslået at invitere en gæst til at fortælle om, hvordan praktiserende læger i humansektoren arbejder med antibiotikabrug og antibiotikaresistens. Gideon vil finde en oplægsholder.

Regler om sundhedsrådgivningsaftaler bør gennemses og moderniseres.

Det aftales, at der skal udarbejdes en plan for rådets arbejde, hvilket Hans Henrik vil starte op på. Det blev foreslået, at Rådet skal besøge en grisebesætning, et havbrug og en kyllingeproduktion, og det vil Hans Henrik og Trine undersøge nærmere.

Pkt. 8 Eventuelt

Intet at bemærke.

Pkt. 9 Næste møde

Næste møde fastlægges til tirsdag d. 2 december.